Hukuk Bölümü 2009/148 E., 2010/101 K.

"İçtihat Metni"

Davacı dava dilekçesinde, Şuhut İlçesi, Altıgöz Mahallesi, Kocanasuh çayırı, 300 ada, 134 parselde bulunan tarla vasfındaki taşınmazın sahibinin tespiti ile adına tescil edilmesi istemiyle bu davayı açtığını, 1960 lı yıllarda dedesi H. oğlu B. A. adına kayıtlı yukarıda belirtilen taşınmazı dedesinin mirasçılarından haricen satın aldığını, o günden bu yana söz konusu tarlayı tek başına kullandığını, tapuda söz konusu taşınmazı satmak için işlem yaptırmak istediğinde, bu taşınmazın kendisine ait olup olmadığının belli olmadığının bildirildiğini, bunun nedeninin ise, dedesinin ve kendisinin adının B. A.ı ve ikisinin de baba ve anne adlarının aynı olmasından kaynaklandığını, söz konusu taşınmazın bulunduğu bölgede kadastro çalışmaları yapıldığı zaman tespit tutanaklarında H. oğlu B. A.ı yazınca kendi adına tescil edildiğini düşünerek herhangi bir itirazda bulunmadığını, ancak bugün gelinen noktada tapunun kimin adına olduğunun belli olmadığını, bu nedenle, söz konusu karışıklığın giderilmesi için Mahkemeye başvurma zorunluluğunun doğduğunu, söz konusu taşınmazı 40 yılı aşkın bir süredir kullandığını, eğer taşınmazın sahibi dedesi olan B. A. olmuş olsa, bugüne kadar dedesinin mirasçılarının bu taşınmazIa ilgili haklarını aramış olacaklarını, taşınmazın kendisinin olduğu yolunda şahitlerin de bulunduğunu, bu nedenlerle, söz konusu taşınmazın adına tescil edilmesine karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

ŞUHUT ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ; 18.12.2008 gün ve E:2008/67, K:2008/144 sayı ile, davacı dava dilekçesi ile, dava konusu Şuhut, Altıgöz Mahallesi, 300 ada, 134 parsel sayılı taşınmazın kendisine ait olduğunu, bu taşınmazı dedesinin mirasçılarından satın aldığını, kadastro çalışmalarında da kendisi adına kayıt ve tescil ettirdiğini, bu tarlayı kendisinin kullandığını, taşınmazı tapuda satmak istediği sırada, bu taşınmazın kendisine ait olup olmadığının belli olmadığını, zira; dedesinin baba adı, adının, soyadının da H. oğlu B. A. olduğunu, bu nedenle, tapudaki karışıklığın giderilerek taşınmazın kendisine ait olduğunun tespitine karar verilmesini talep ve dava ettiği, taraflara usulüne uygun davetiyeler çıkarıldığı, tarafların duruşmalara katıldıkları, davacı duruşmadaki beyanında; dava dilekçesini tekrar ederek tanıklarının dinlenmesini ve talebi gibi karar verilmesini beyan ettiği, davalı Hazine vekilinin beyanında; dava konusu taşınmaz olan Altıgöz Mahallesi, 300 ada, 134 parselde bulunan taşınmazın davacı adına kayıtlı olduğunu, dava dilekçesinde de belirtildiği gibi davacının dedesinin adının da B. A. olduğunu, dedesi B. A.'nın 1879 doğumlu olup, 1943 yılında vefat ettiğini, oysa, 25.6.1981 tarihli kadastro tutanağında dava konusu taşınmazın H. oğlu B. A. adına tespit olunduğu, halende o tarihte H. oğlu B. A. tarafından kullanılmakta olduğunun kadastro tespit tutanağına yazıldığını, davacının başvurduğu yargı yolunun hatalı olduğunu, eğer taşınmazı ile ilgili işlem yapmak için Tapu Sicil Müdürlüğüne başvurmuş ve burada işlem yapılmamış ise, bu ihtilafın iptal davası yolu ile idare mahkemesinde görülmesi gerektiğini, bu nedenle, yargı yoluna itirazda bulunduğunu, Mahkemelerince görevsizlik kararı verilmesini talep ettiği, davacı tanığı M. Ö. ve H. K.'in beyanlarında; davacı ile tarla komşusu olduklarını, davacının 20 ila 40 senedir bu tarlayı kullandığını beyan ettikleri, toplanan deliller, yapılan yargılama ve tüm dosya kapsamına göre, dava konusu Şuhut, Altıgöz Mahallesi, 300 ada, 134 parseldeki taşınmazın 21.9.1982 tarihli çaplı tasarruf vesikasına göre H. oğlu B. A. adına verildiği, Şuhut Tapu Sicil Müdürlüğü'nden celp edilen Şuhut İlçesi, Altıgöz Mahallesi, Kocanasuh çayırı mevkii, 300 ada, 134 parselin H. oğlu B. A. adına kadastro nedeni ile edinildiği, edinme tarihinin de 21.9.1982 olduğu, ayrıca dava konusu yere ait 25.6.1981 tarihli kadastro beyannamesinde H. O. B. A.'nın çok eskiden bu yana ceddinden intikalen malı olduğunu, halen B. A.'nın nizasız fasılasız malik sıfatı ile dava konusu taşınmazı zilyet ve tasarruf ettiğinin belirtildiği, davacının nüfus kaydının incelenmesinde, H. ve A. oğlu, 1.2.1944 doğumlu olduğu, davacının dedesine ait nüfus kaydının incelenmesinde ise, davacının dedesi B. A.'nın H. ve A. oğlu 1.7.1879 doğumlu olduğu ve 12.9.1943 yılında vefat ettiği, bu nedenle, dava konusu taşınmazın aidiyeti noktasında davacı ve dedesi arasındaki isim, baba ve ana adları benzerliğinden dolayı çelişkiye düşüldüğü, bu çelişkiyi giderme görevinin Mahkemelerine ait olmadığı, idari yargı yolunda çözümlenmesinin icap ettiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş; bu karar kesinleşmiştir.

Davacı, bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

AFYONKARAHİSAR İDARE MAHKEMESİ; 3.4.2009 gün ve E:2009/287 sayı ile, davacı B. A. tarafından Afyonkarahisar İli, Şuhut İlçesi, Altıgöz Mahallesi, Kocanasuh Çayırı, 300 ada ve 134 sayılı parselde kayıtlı tarla vasfındaki taşınmazın sahibinin tespiti ve adına tescil edilmesi istemiyle Şuhut Tapu Müdürlüğü'ne karşı dava açıldığı, Anayasa'nın 125. maddesinde, idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolunun açık olduğunun belirtildiği, bu hükme paralel olarak 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinde, "İdari dava türleri, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı açılan iptal davaları; idari işlem ve eylemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları; kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı açılan davalar" olarak sayılarak; idari yargının idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimini yapmakla görevli olduğunun kurala bağlandığı, bu bağlamda, idari yargının görev alanının, idari faaliyetler ve bu faaliyetlerden kaynaklanan uyuşmazlıklarla sınırlı olması nedeniyle idari yargı yerinde açılacak davaların da bu nitelikteki uyuşmazlıklar olması gerektiği, öte yandan, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun "E. Terkin ve değiştirme" üst başlıklı ve "1. Yolsuz tescilde" başlıklı 1025. maddesinde, "Bir ayni hak yolsuz olarak tescil edilmiş veya bir tescil yolsuz olarak terkin olunmuş ya da değiştirilmiş ise, bu yüzden ayni hakkı zedelenen kimse tapu sicilinin düzeltilmesini dava edebilir. İyi niyetli üçüncü kişilerin bu tescile dayanarak kazandıkları ayni haklar ve her türlü tazminat istemi saklıdır" hükümlerine yer verilmiş olup, aynı üst başlık altında "III. Düzeltme" başlıklı 1027. maddesi ise, "İlgililerin yazılı rızaları olmadıkça, tapu memuru, tapu sicilindeki yanlışlığı ancak mahkeme kararıyla düzeltebilir. Düzeltme, eski tescilin terkini ve yeni bir tescilin yapılması biçiminde de olabilir. Tapu memuru, basit yazı yanlışlıklarını, tüzük kuralları uyarınca resen düzeltir" hükümlerine amir bulunduğu, dava dilekçesi ve eklerinin incelenmesinden, davacı tarafından Mahkemelerine verilen dilekçe ile; 1960'lı yıllarda dedesi B. A. adına kayıtlı Afyonkarahisar İli, Şuhut İlçesi, Altıgöz Mahallesi, Kocanasuh çayırı, 300 ada ve 134 sayılı parselde kayıtlı tarla vasfındaki taşınmazı dedesinin mirasçılarından haricen satın aldığı ve o günden bu yana söz konusu tarlayı tek başına kullandığı, tapuda söz konusu taşınmazı satmak için işlem yapmak istediğinde, bu taşınmazın şahsına ait olup olmadığının belli olmadığının bildirildiği, bu durumun nedeninin ise, dedesinin de adının B. A. olması ve kendisiyle dedesinin anne ve baba adlarının da aynı olmasından kaynaklandığı, söz konusu bölgede kadastro çalışmaları yapıldığı zaman tespit tutanaklarında H. oğlu B. A. yazıldığından kendi adına tescil edildiğini düşündüğü, ancak gelinen noktada tapunun kimin adına olduğu belli olmadığından, söz konusu taşınmazın kendisine ait olduğunun tespitine karar verilmesi istemiyle Şuhut Asliye Hukuk Mahkemesi'nde açılan davada verilen davanın görev yönünden reddi kararı üzerine anılan taşınmazın sahibinin tespiti ve adına tescil edilmesi istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığının anlaşıldığı, dava dilekçesine ekli Şuhut Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 18.12.2008 gün ve E:2008/67, K:2008/144 sayılı kararı incelendiğinde ise, davacının tapuda isim tashihi ve söz konusu taşınmazın kendisine ait olduğunun tespit edilmesi istemiyle davanın açıldığı, yapılan duruşmada, davalı idare vekili beyanında, söz konusu arazinin davacıya ait olduğunu ve tapuda işlem yapılmaması durumunda ise görevli yargı yerinin idare mahkemeleri olduğunu belirterek görev itirazında bulunduğu, Mahkemece yapılan değerlendirmede de, dava konusu taşınmazın aidiyeti konusunda davacı ile dedesi arasındaki isim benzerliğinden dolayı çelişkiye düşüldüğü, bu çelişkiyi giderme görevinin ise idari yargıya ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı verildiği ve anılan kararın 3.2.2009 tarihinde kesinleştiğinin anlaşıldığı, dava konusu olayda, her ne kadar, Şuhut Asliye Hukuk Mahkemesi'nde yapılan duruşma esnasında davalı idare vekili tarafından taşınmazın davacıya ait olduğu kabul edilmiş ve bu husus Mahkemenin görev ret kararında yer almışsa da, davacının dedesi ile aynı ismi taşımasından ve bu isim benzerliği nedeniyle tapu sicilinden taşınmazın malikinin net olarak belli olmamasından kaynaklı uyuşmazlıkta, davacı tarafından taşınmazın malikinin tespit edilerek adına tescil edilmesinin istendiği, yani bir anlamda tapu sicilinde düzeltme yapılmasının talep edildiği, yukarıda yer verilen Türk Medeni Kanunu'nun 1027.

maddesi uyarınca tapu sicilinde yapılacak düzeltme, ancak adli yargı yerlerince verilecek yargı kararlarıyla mümkün olacağından, tapu sicilinde düzeltmeye ihtiyaç olup olmadığının takdirinin de adli yargı merciine ait olduğu, yani tapu sicilinde düzeltmeyi gerektirecek tescil talebinin kabulünün veya reddinin ancak adli yargı yerince çözüme kavuşturulabileceği, bu durumda, Mahkemelerinin uyuşmazlığa bakmakla görevli olmaması ve görevli yargı yerinin adli yargı mahkemeleri olması sebebiyle Şuhut Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 18.12.2008 gün ve E:2008/67, K:2008/144 sayılı görevsizlik kararı üzerine uyuşmazlığa karşı Mahkemelerinde dava açıldığı anlaşıldığından, hangi Mahkemenin görevli olduğunun belirlenmesi için yukarıda belirtilen 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca Mahkemelerince Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına, gerekçeli kararla birlikte dava dosyası ile Şuhut Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 18.12.2008 gün ve E:2008/67, K:2008/144 sayılı dava dosyasının Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine, uyuşmazlığın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesi'nin kararına kadar ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: Mustafa KICALIOĞLU, Mahmut BİLGEN, Habibe ÜNAL, Ayper GÖKTUNA, Muhittin KARATOPRAK ve Coşkun GÜNGÖR'ün katılımlarıyla yapılan 3.5.2010 günlü toplantısında:

I- İLK İNCELEME : Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; İdare Mahkemesince, idari yargı dosyası ile birlikte adli yargı dosyası da gönderilmek suretiyle 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen şekilde başvurulduğu ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II- ESASIN İNCELENMESİ : Raportör- Hakim Nurdane TOPUZ'un, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Dr. İlknur ALTUNTAŞ ile Danıştay Savcısı Mehmet AKKAYA'nın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ :

Dava, davacı tarafından, tapuda Bekir Arabacı adına kayıtlı tarla vasfındaki taşınmazın, aynı ismi taşıyan dedesine değil, kendisine ait olduğunun tespiti ile adına tescili istemiyle açılmıştır.

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 1025. maddesinde, "Bir aynî hak yolsuz olarak tescil edilmiş veya bir tescil yolsuz olarak terkin olunmuş ya da değiştirilmiş ise, bu yüzden aynî hakkı zedelenen kimse tapu sicilinin düzeltilmesini dava edebilir.

İyiniyetli üçüncü kişilerin bu tescile dayanarak kazandıkları aynî haklar ve her türlü tazminat istemi saklıdır" ve 1027. maddesinde, "İlgililerin yazılı rızaları olmadıkça, tapu memuru, tapu sicilindeki yanlışlığı ancak mahkeme kararıyla düzeltebilir.

Düzeltme, eski tescilin terkini ve yeni bir tescilin yapılması biçiminde de olabilir.

Tapu memuru, basit yazı yanlışlıklarını, tüzük kuralları uyarınca re'sen düzeltir" hükmü yer almıştır.

Dosyanın incelenmesinden, davanın, Şuhut İlçesi, Altıgöz Mahallesi, Kocanasuh çayırı, 300 ada, 134 parselde bulunan tarla vasfındaki taşınmazı 1960 lı yıllarda dedesi Hasan oğlu Bekir Arabacı mirasçılarından haricen satın aldığını, o günden bu yana söz konusu tarlayı tek başına kullandığını, tapuda söz konusu taşınmazı satmak için işlem yaptırmak istediğinde, bu taşınmazın kendisine ait olup olmadığının belli olmadığının bildirildiğini, bunun nedeninin ise, dedesinin ve kendisinin adının Bekir Arabacı ve ikisinin de baba ve anne adlarının aynı olduğunu, söz konusu taşınmazın bulunduğu bölgede kadastro çalışmaları yapıldığı zaman tespit tutanaklarında Hasan oğlu Bekir Arabacı yazınca kendi adına tescil edildiğini düşünerek herhangi bir itirazda bulunmadığını, ancak bugün gelinen noktada tapunun kimin adına olduğunun belli olmadığını ileri süren davacı tarafından, söz konusu taşınmazın sahibinin tespiti ile adına tescil edilmesine karar verilmesi istemiyle açıldığı anlaşılmıştır.

Davacı, Bekir Arabacı adına kayıtlı taşınmazın vefat eden dedesi Bekir Arabacı'ya değil, kendisine ait olduğunu ileri sürerek taşınmazın malikinin tespit edilerek adına tescil edilmesini istemektedir. Bu haliyle davacı mülkiyet iddiasında bulunmaktadır.

Bu durum karşısında, taşınmazın malikinin tespit edilerek adına tescil edilmesi istemiyle açılan davanın, Medeni Kanun hükümlerine göre çözümlenmesinde adli yargı yerleri görevli bulunmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, İdare Mahkemesince yapılan başvurunun kabulü ile Asliye Hukuk Mahkemesince verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ:Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna,bu nedenle Afyonkarahisar İdare Mahkemesi'nin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Şuhut Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 18.12.2008 gün ve E:2008/67, K:2008/144 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 3.5.2010 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.